

Nr 135.

Av herr **Olsson, Lars, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till vissa odlingsföretag m. m.*

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 93 föreslås riksdagen att, för beredande av bidrag till nyodling ävensom till förbättrande av betes- och ängsmarker, anvisa under nionde huvudtiteln

dels å tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 8,800,000 kronor,

dels ock å extra stat för år 1919 ett reservationsanslag av 7,350,000 kronor.

Uti en i samma proposition åberopad skrivelse av den 9 februari 1918 från produktionskommittén angivas närmare de grunder, varefter nämnda kommitté anser statsbidraget till nyodlingar böra utgå.

Bland annat föreslås i nämnda skrivelse, att bidraget bör bestämmas till högst 60 procent av godkända kostnader för odling av mark, som besås under våren 1918 med säd till mogen skörd eller med potatis, högst 50 procent för odling, som besås under hösten 1918 eller våren 1919, högst 40 procent för odling, som besås under hösten 1919 eller våren 1920 samt högst 30 procent för odling, som besås under hösten 1920 eller senast våren 1921, och att bidraget bör komma odlingar till godo, vilka icke påbörjats före den 10 februari 1918.

Vi vilja med anledning av detta förslag framhålla såsom sannolikt, att det högsta bidraget, 60 procent, ej kan uti någon nämnvärd grad komma odlarna till godo utav den anledningen, att det nog blir ytterst få jordbrukare, vilka kunna under tiden från och med den 10 februari detta år hinna få några nyodlingar iordningställda och besädda under instundande vår. I Norrland i synnerhet torde det höra till det rent omöjliga. Skäl synas därför tala för att ett bidrag med

högst 60 procent av godkända kostnader bör utgå ej endast för den nyodling, vilken besås under våren 1918, utan jämväl för den nyodling, som besås under hösten 1918 och våren 1919 samt, vad Norrland beträffar, utan avseende om nyodlingen besås med säd, avsedd till mogen skörd eller grönfoder, och med högst 45 procent för odling, som besås under hösten 1919 och våren 1920 samt med högst 30 procent för odling, som besås under hösten 1920 eller senast våren 1921.

Denna lilla förhöjning av bidraget är särdeles berättigad, i all synnerhet som produktionskommittén ansett sig böra föreslå ett maximum för högsta odlingskostnad av 500 kronor per hektar, vilket belopp, om det oförändrat fastställes, med nu rådande priser å såväl arbetskraft som materiel nog kommer att i de flesta fall överskridas. Skola då de föreslagna bidragen kunna verka stimulerande och uppmuntrande på nyodlingsarbetet, vilket är meningen, så böra de inte tagas allt för låga. Vi anse därför de av oss här ovan nämnda bidragen vara mera lämpliga att uppmuntra och stödja nyodlingsarbetet.

Produktionskommittén har jämväl föreslagit, att ifrågavarande bidrag bör komma nyodlingar till godo, vilka påbörjats tidigast den 10 februari 1918. Här hava vi emellertid en annan mening. Vi anse nämligen att bidraget bör komma även sådana nyodlingar till godo, vilka påbörjats före nyssnämnda datum. Då en viss tidsgräns dock kanske bör utsättas, ha vi tänkt oss att som lämplig tidsgräns föreslå t. ex. den 1 oktober 1917.

Säkert finnas här i landet åtskilliga nyodlingar, som påbörjats under senhösten 1917, å vilka arbetet på grund av inträffad stark köld med därav föranledd kälbildning sedan måst avbrytas, men som det varit vederbörandes mening att återigen upptaga, så snart blidväder inträder.

Sådana nyodlingar skulle enligt produktionskommitténs förslag ej kunna erhålla något bidrag.

Det kan väl ändå inte anses överensstämmande med rättvisa och billighet, att dessa odlare, som igångsatt odlingsarbete för att därmed utöka sin jordareal, och i och med detsamma även hela landets åkerareal, och som därigenom i sin mån velat bidraga till att ge vårt folk ökade försörjningsmöjligheter, nekas den uppmuntran och det bidrag, som tilldelas andra av deras yrkesbröder, som något senare påbörjat sitt odlingsarbete.

Vi våga därför hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 93, måtte besluta, att det i

propositionen nämnda bidraget till odlingsföretag å fastmarksjord, myr- och torvjord samt sidlänta ängsmarker må utgå med högst 60 procent av godkända kostnader för odling av mark, som besås under våren 1918, hösten 1918 eller våren 1919 med säd till mogen skörd eller potatis, högst 45 procent för odling, som besås under hösten 1919 eller våren 1920, samt högst 30 procent för odling, som besås under hösten 1920 eller senast våren 1921, och att dessa bidrag må, vad Norrland beträffar, utgå utan avseende om nyodlingen besås med säd, avsedd till mogen skörd, eller grönfoder, samt

att ovannämnda bidrag må komma nyodlingar till godo, vilka påbörjats efter den 1 oktober 1917.

Stockholm den 28 februari 1918.

Lars Olsson.

Paul Hellström.

Åke Ingeström.

C. J. v. Essen.

